



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacra Veterum Temporum Uti Et Evangelica, Ac
Apostolica Historia**

Steinhart, Franz

Ingolstadii, 1734

VD18 90104692

Sectionis III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62332)

SECTIO TERTIA.

DE

EPOCHA MUNDI PER
CHRISTI DOMINI NATA-
LES INSTAURATI.

Receptum inter hujus & superioris sæculi chronologos, æram illam quam Dionysius Abbas in orbem Christianum invexit sexto Christiadum Epochæ sæculo, à qua subin fideles in omnibus regionibus annos suos putare cœperunt, præverti à veris Redemptoris Incunabilis, quamvis uno ore fateantur omnes nil esse propterea mutandum in methodo numerandi annos ab Incarnatione, & nativitate juxta Dionysianam hanc Æram passim adhibita, ne innumeræ inde turbæ oriantur. Idem tamen Chronographi vel maxime dissentiunt, quot annis veri Christi natales præcesserint Æram istam vulg rem: nam anni unius aliqui, plures duorum vel trium, alii quatuor, quinque aut sex etiam annorum differentiam inter utramque Epocham constituunt. Quò solidius in re dubia incederem, aliorum secutus vestigia stabilire firmis rationibus antea volui annum passionis Dominicæ utpote geminis, ut dictum, in unam eandemque diem confluentibus instructum characteribus. Eo siquidem noto, supposita opinione communissima de triginta tribus, illique completis Servatoris vitæ annis expeditus ad ipsius Natales eliciendos patet aditus. Neque culpandus venit præpostera, ut prima fronte videri posset, chronotaxis modus, ut ea scilicet prius annum obitus, quam Nativitatis Domini statuatur: id enim & à me & ab aliis, ut jam innui, idèò duntaxat factum, ut firmiori pede in salebroso isto tramite gradum promoveremus. Me quod attinet, candidè fateor, quàm plurimis lectis auctoribus, nullum ita satisfecisse, ut ire cogeret in suam sententiam quoad annum verorum Christi natalium. Characteres siquidem Chronologici in eo definiendo

O 3

vide-

videntur deficere, saltè illorum nullus suppetebat, qui appareret infallibilis Æræ istus indubiè constituendæ tessera, vel tantum moralem evidentiam pareret, cui intellectus hominis cordati & possit & debeat acquiescere, uti binas habemus certissimas digerendorum temporum notas pro anno servatoris morti tribuendo. Argumenta attamen aliqua præsentis sectione dabo, ex quibus independentè etiam ab Epochâ passionis Dominicæ sufficienter inferri queat Æra nativitat. Ad elucidationem quatuor capita præmitto, quæstionem ipsam quintum discutiet.

CAPUT I.

Ostenditur Christum à suscepto Baptismo quatuor supervixisse Paschata.

DE tribus nullus orthodoxus facillè dubitabit, quippe dilucidè à Joanne Evangelista assertis. Primum notatur cap. II. 23, ubi de Jesu assertitur: *Cum autem esset Jerosolymis in pascha, in die festo.* Ubi in rem nostram potest notari, Judæorum pascha antonomasticè nuncupari *diem festum*. Ex quo inferitur, diem festum sine addito à S. Joanne assertum loco paschatis habendum. Secundum iterum clarè ab eodem Evangelista exprimitur c. VI. 5, ubi inquit: *erat autem proximum pascha dies festus Judæorum.* En confirmationem illationis nuperrimè factæ! Pascha tertium omnes quatuor Evangelii Hagiographi referunt, quo videlicet Dominus juxta legis præscriptum agnum pridie comedit, quàm ipse in ara crucis immolaretur. contendo addendum etiam Pascha quartum à Domino transactum post sacratas attactu suo Jordanis Undas. Harduinus quidem id omissum censet à S. Joanne, negatque illis verbis exprimi c. VII. 1. postis: *Post hac erat festus dies Judæorum.* A reliquis tamen Evangelistis relatum dicit, eo quòd dilectus Christi discipulus nil eorum, ut ipse autumat, attigerit, quæ Magistri prædicationem antecessere. Sed communis opinio authorum quatuor à Baptismo paschata numerantium tenet, per verba Joannis *erat festus dies Judæorum* pascha denotari. Idque sic ostendo 1. quia Evangelist

gelista ille per diem festum Judæorum, nil aliud intelligit, quàm solennitatem paschalem, ut ex duobus paschatis antè adductis liquet. 2. Quando affert festum Judæorum à paschate diversum etiam quale illud sit, explicitam mentionem ingerit; ut cum c. VII 2. dicitur: *erat autem in proximo dies festus Judæorum, scenopegia.* 3. E regione textûs: *erat festus dies Judæorum.* c. V. 1 citantur in margine leviticus, & Deuteronomium iis locis, ubi manifestè agitur de paschate Judæorum: ergo & textus S. Joannis de eodem festo est intelligendus, aliàs ea citatio foret, ut dici solet, aries præter parietem. 4. Si Christus à Baptismali latice in vivis non transegit quaterna paschata, neutiquam verificatur vaticinium Danieli factum & c. 8. præcedentis sect. relatum, quòd scilicet multis sit confirmandum pactum unâ hebdomada, septuagesima nimirum, & Christus Dux occidendus in dimidio illius, ac defectura hostia. Vel enim eo, quo baptizatus Servator anno, iste baptismus præcessit, vel est secutus paschatis tempus? si prius dicatur, ipse annus Baptismatis involvisset pascha primum, alter insequens secundum, annus denique tertius mense tertio vel quarto pascha tertium, quo sententia tria duntaxat paschata signans Domino post Jordanis aquas in vivis degente, illum mortuum asserere debet: ergo non in dimidio hebdomadæ triennium ultra semestre complexo, occisus esset Christus post Baptisma sed ultra unum annum, ut patet, antea. Si verò dicatur posterius, videlicet Baptisma à Christo solùm post pascha receptum, eidem anno tribui summùm poterunt menses novem, binis sequentibus, totidem paschatis distinguendis, biennium, & anno quo cruci suffixus Dominus, trimestre circiter, sicque conficiemus annos universim tres hebdomadæ dimidium neutiquam æquantes. In hac proin opinione admittente tria duntaxat paschata à Domino Baptizato inter vivos peracta, nullatenus impletur dictum vaticinium.

Vice versa admissis paschatis quatuor res erit salva. Nil enim cogit asserere Servatorem Jordanis flumine tinctum ante pascha. Pono ergo receptum à Christo Baptisma anno *Æ. V.* vigesimo quinto seu in mea mundanæ Epochæ Chronotaxi *Æ. M.* 4025. diu post anni istius pascha scilicet die septembris XVI, quæ erat Dominica, & idèd hoc pono, ut cum Ecclesia sententiam canente: *Tribus miraculis ornatum diem sanctum (Dominicum scilicet) colimus. Hodie stella magos duxit ad præsepium: hodie vinum ex aqua factum est ad nuptias*

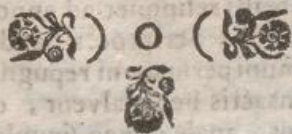
nuptias: hodie in Jordane à Joanne Christus Baptizari voluit, ut salvaret nos. Item cum Hipponensi, diem Dominicam loco alias citato etiam idèò magnis laudibus extollente, quòd in eo baptismum sumere dignatus sit Dominus. Sic obtineo tres vitæ Christi Ducis annos integros nempe Æ. V. 26. 27. 28. totidem paschatis discernendos, & præterea annum dimidium à XVI. die septembris ad diem Martii XVIII. qua Geminis Coss. in quarto paschate Dominum cruci suffixum ostendi anno nempe Æ. V. 29. Æ. M. 4029. seu dies unversim 1278, quot à die septembris ad diem Martii intercessere, seu hebdomadæ septuagesimæ Danieicæ præcisè dimidium, ut patebit ritè computos subducenti. Atque ob hanc ipsam rationem medietatis hujus hebdomadariæ recedendum duxi ab ea sententia, qua die VI. Januarii anni vulg. Æræ vigesimi sexti Christum baptizatum arbitratur. Inde enim usque ad occisionem Ducis nostri non intercederet triennium cum semisse, sed solum cum trimestri circiter, quantum dies sexta Januarii anni Æ. V. 26. à decima octava Martii anni Æ. V. 29. recedit.

Posset ulterius ex Baronio ad annum mortis Dominicæ sic ostendi diem istum festum pascha fuisse. Antequam de die illo c. V. v. 1. facta sit mentio, Dominus discipulos suos allocutus c. IV. 35. ita inquebat: *nónne vos dicitis, quòd adhuc quatuor menses sunt, & messis venit.* Ergo illud tempus, quo ita Christus est Apostolis locutus, quadrimestri distabat à messe seu fine Martij: nam in palæstina tunc fruges meti solebant, adeoque initium Decembris idem tempus respiciebat. Vel ergo dies ille festus Judæorum, de quo c. V. 1. anni ætate excedebat festum paschale, vel huic congruebat, vel denique pascha prævertebat? si dicatur primum aut secundum, patet intentum, quòd nempe vel supposuerit festum paschale ab eo diversum, de quo subin agitur c. VI. 5. à nemine in dubium revocabili, utpote, quòd uno anno præcessit Christi pascha ultimum, ejusque morte sacratum, vel quòd fuerit ipsum pascha eadem ratione distinctum à paschate cap. VI. Si verò dicatur, quòd ille dies festus Judæorum præcesserit solennitatem paschalem, tunc incidere id festum debuisset uno ex tribus postremis anni Judæorum sacri mensibus, scilicet *Adar, Sebeth, Thebet* respondentibus Februario, Januario, & Decembri nostro. Atqui illis mensibus nullum in calendario hebraico occurrit festum, saltem à Deo institutum, vel tale quod

sim-

simpliciter festi nomine appellari queat. Unum mense *Adar* celebratur festum sortium, seu *Phurim*, quod tamen solum est institutionis humanæ, & non videtur probabile *festi* nomine sine addito fuisse ab Evangelista signandum, cum aliorum festorum etiam Divina institutione apud populum Judaicum inductorum ab eo fieri soleat specifica nuncupatio, ubi de ijs sermo est, ut supra notatum.

Superaddunt pauci Paschatis quatuor transactis à Christo post susceptum baptismum etiam quintum, sed citra fundamentum, ut videtur satis firmum: non enim istius quoque adstruendi versus aut textus S. Scripturæ afferri potest, qui id evincat. Nam quod cap. VII. 37. Joan. dicitur: *in novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus & clamabat*, intelligendum non esse de festo Paschatis, nota marginalis clarè indicat Levitici cap. XXIII. 27. citans, ubi festum Expiationum refertur mensis Judaici septimi decimo die celebrandum. Ceterum lectione illius cap. VII. Joan. liquebit, *festivitatis diem magnum* fuisse Scenopægiæ seu tabernaculorum festum ejusdem mensis septimi die quinto decimo & septem sequentibus diebus magnas inter solennitates agendum, ut constat ex capite Levitici. In hac porrò s. Paschatum sententia, quod de tribus duntaxat admissis nuper diximus, non fuisset impleta propheta de Christo Domino in dimidio hebdomadis occidendo. Claret hoc, si recepisse baptismales aquas Servator dicatur post celebritatem paschalem: quatuor siquidem Paschata totidem annos Baptismum consecutos deposcent, Pascha verò quintum trimestre circiter, adeoque minimum aliquot menses ultra quadriennium, quod hebdomadæ dimidium annua ferè periodo excedit. Si verò asseratur collatum Christo Baptismum ante Pascha, seu ante elapsam annui spatii quadrimestre, addito triennio ternis debito paschatis primi & quinti paschæ mensibus, quadriennium proximè constabitur semestri ferè exsuperans hebdomadis partem mediam.



P

CA-

CAPUT II.

*Ostenditur triginta tres annos completos cum
trimestri circiter in carne mortali vixisse
Dominum.*

DUplex est Authorum sententia de annis Christi post Ipsius Natus usque ad obitum in cruce. Prima longè communior, magisque persuasioni Fidelium conformis, asserit Eum in his terris vixisse, antequam extremum pateretur, annos triginta tres integros, & trimestre proximè, altera, quam notabiliter, ut arbitror, pauciores sectantur, annos triginta tres non completos tribuit. Superiori quidem sæculo tertia pauculorum enata opinio censentium vitam Christi ad triginta sex omnino, vel septem annos extendendam. Nempe hi apud se concluderant, annum Dominicæ Passionis Æ. V. trigesimum tertium fuisse, quippe duplici tessera in unum eandemque diem confluyente liquidò notatum, videlicet Plenilunio, & quidem Ecliptico tertia Aprilis fer. VI. commisso: quasi verò utriusque characteris lunæ plenæ & feriæ VI. confluxus foret signum infallibile illius anni discretivum, cum ostensum sit utrumque etiam Æ V. anno vigesimo nono fuisse proprium, in quem præterea consensere tot Patres & antiquissimi Scriptores, nec non tam gravia rationum momenta conspirant. Hi ipsi insuper Auctores censebant, ostendi posse Nativitatis Dominicæ annum ex Zachariæ sacerdotio, quo in ordine vicis suæ functus est, extitisse nimirum à Julio Cæsare quadragesimum primum, aut secundum, quasi ab anno Juliano septuagesimo octavo indubiè respondentem Æ. V. trigesimo tertio subducatur, ætatem vitæ Christi relinquet ad annos 36. vel 37. ascendentem. Pauculos tamen istos Scriptores haud moror, licèt enim heteroclitica hac, & communi persuasioni repugnante chronotaxi de annis vitæ Servatoris transactis bene salvent, quomodo in diebus Herodis natus sit Dominus, malè tamen singulari hoc sentiendi modo receptissimis duabus opinionibus de morte in Martio obita, & vita Christi non ultra triginta tres annos protendenda ipsi contradicunt, præ-

præsertim ubi ratio suppetit alia, atque etiam facilior id ipsum præstandi numero Authorum maximo suffulta, quem opinio de obitu Domini anno Æ V. 29. ut supra ostensum, pro se valet allegare.

Esse porrò Salvatoris vitam ad annos triginta tres completos potius, quàm inceptos extendendam Cæsar Baronius ad annum mortis ejus 34. ut ipse numerat, seu Æ V. 32. efficaciter probat, imò extra dubium & controversiam statuere non dubitat, ob communem videlicet Fidelium persuasionem, Tantis autem, ac tam gravium Scriptorum hæc de annis 33 expletis opinio nititur testimonijs, ut Henrico Philippi insigni ævi superioris Chronographo temerarium, ne quid amplius diceret, semper visum fuerit, eidem refragari. Subscribunt enim illi Bellarminus, Salmeron, Spondanus, Torniiellus, Saliarius, Barradius, Mariana, & RR. Historicorum ac Chronologorum plerique, qui rem hanc solidè & ex instituto arbitrati sunt. Laudantur pro ea sententia à Suario, & Lorino Divi Hieronymus & Chrysostomus, Onufrinus, Genebrardus, & Dionysius Abbates, cum alijs plurimis. Chronicon Alexandrinum ad annum XVIII Tiberij Cæsaris ita signat: *Versatus est Dominus nobiscum in terris & morborum, languorumque omnis generis malacuravit annos triginta tres & menses tres.* S. Ignatius Martyr Epist. ad Trallianos sic scribit: *Expletis tribus annorum decadibus baptizatus est à Joanne, & tribus annis predicavit,* utique etiam completis, cum quatuor Christus à suscepto Baptismate exegerit Paschata, annos tres & trimestre circiter exigentia. Salmeron tom. I. proleg. 38. ferè ad finem dicit, invenisse se inter manuscriptos Tractatus Joannis à Turrecremata unum, qui inscribitur in quinque conclusiones Episcopi Abulealis de mandato Pontificis examinatas, & damnatas. Earum prima erat: *Dominum Jesum passum anno ætatis 33. currente.* quasi foret articulus fidei traditio illa antiquissima de annis vitæ Christi triginta tribus, & trimestri circiter, ut oppositum Vaticano fulmine affari debeat. Hinc Venerabilis Beda de ratione tempor. c. IV. loqui non dubitavit: *Habet ni fallor Ecclesia Fides, Dominum in carne paulo plus, quàm 33. annis usque ad sua tempora Passionis vixisse, quia videlicet triginta annorum fuerit baptizatus, sicut Lucas Evangelista testatur, & tres semis annos post baptismum predicaverit.* Ubi adverto id. contra aliquos in citato Bedæ asserto nodum

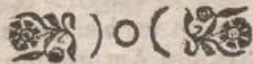
in scirpo quærentibus, quasi *ly in carne vixisse*, etiam denotet novem menses verbi incarnati permanentiæ in Virgineo Matris utero; quis enim de infante heri nato & denato vel mortuo, unquam dixit: *vixisse illum per novimestre circiter?* quamvis neque sic vitiligatores ejusmodi, paulò plus quàm 33. annos sint exsculpturi, ut consideranti patebit. Adverto 20. Bedam Domino undis Jordanis tincto præcisè tribuisse Danielicæ hebdomadæ dimidium seu *tres semis annos*. Ex quo ipso

Ostenditur annorum vitæ Christi ætas triginta trium completorum ulterius 10. quia cum tres, & semis annos prædicarit, postquam teste D. Luca fuerat annorum *quasi triginta*, si Dominicæ ætati in Baptismo assignentur, ut mea sentit chronotaxis, duntaxat anni completi viginti novem, ac novem circiter menses, exhibebitur in dimidio hebdomadæ, qua occisus Christus Dux, hujus ætas annorum triginta trium cum trimestri. Si autem solùm 32. vitæ annos cum tribus proximè mensibus Duci nostro morienti dandos censueris, stante Bedano illo, & *tres semis annos post Baptisma prædicaverit*: dicere cogaris, Dominum, quando evangelizandi munus est auspiciatus, duntaxat explevisse vitæ annos viginti octo cum paucis mensibus: quomodo ergo congruè dici potuit: *erat quasi annorum triginta*, quando Baptismum suscepit? 20. Patroni sententiæ de annis Christi 33. duntaxat captis numero longè pauciores idèo ita censuere, quòd crederent tria solùm post Jordanis lavacrum ab eo transacta Paschata: ergo cum cap. præcedenti ostensum sit, Paschata illa quaternario esse definienda, isti quoque Auctores dicere convenienter debebunt, fuisse annos 33. completos à trimestri proximè. 30. quamcunque tueare hic opinionem, certum tamen etiam in ea esse debet, Dominum natum *in diebus Herodis Regis*, cum id doceat veritas Evangelica. Matth. II. 1. adstructis autem vitæ Christi annis 33. solùm inceptis id non potest ostendi certum; non enim certum est, an Herodes fatis cesserit anno Juliano 41. an verò 42. prius tenuere ex RR. aliqui haud ignobiles, posterius sentit communior, cui c. IV. præced. sect. ego subscripsi. Infra siquidem ostendetur, Josephi Hebræi asserta omnia de annis Herodiani Regni commodè salvari posse in utraque mortis Tyranni opinione. Christus enim, ut priori sectione capite ultimo præsertim ostensum, diem suum obijt Geminis duobus Coss., seu anno Æ. V. 29. Juliano fluente 74.

Deme

Demehue 32. completos, remanebit 41. Julianus ad finem vergens. Mortuo itaque juxta mentem aliquorum illo ipso anno Herode, etiamli mortuum fingeres isto exeunte, & cum multis diceres die sexto Januarii recens natum Deum-Hominem à Magis adoratum, quomodo illa subsistent, quæ de Herode Matthæus recenset cap. II. ? hæc vero indubia stabunt in opinione 33. annos vitæ Christi completos asserentium; istis siquidem demptis anno Jul. 74. relinquetur Julianus annus 40. expirans, quo certò in vivis adhuc degebat Rex Idumæus. 40. Denique debet itidem certum esse fide humana, interfuisse Caium Cæsarem Archelai Herodis filii causæ in urbe actæ ab Antipa filio altero post obitum patris contra ipsum Archelaum fratrem. Id enim testantur profani Scriptores duo Vellejus l. 2. & Dio l. 55. disertisque verbis tradit Josephus l. II. c. 3. aliâ occasione hujus litis citatus. *Ed, inquit Hebræus scriptor, Romam scilicet, cum venisset, (de Archelao loquitur) Cæsar amicos in consilium advocat, & in his Caium Agrippa, & Julia filia sua filium, jam à se adoptatum, primum ei locum in consistorio tribuens.* Si itaque Servator obiit 33. ætatis anno solùm à trimestri incepto, adeoque anno Juliano exeunte 41. suis orbem Navalibus illustravit, Herodes dici nequit vivis sublatus alio, quàm anno Jul. 42. & quidem non circa Pascha, quod non pauci tenuere minùs rectè Josephum interpretati, sed in Novembri, ut subin ostendetur. Consequenter Archelaus, qui teste eodem Josepho post Pascha mortem Herodis Patris subsequens Romam se contulit in causa paternæ successionis, sua contra Antipam fratrem jura tuiturus, primùm anno Jul. 43. in Urbem appulisset circa finem Maji vel Junij initium, quo tempore juxta Petavium & alios Caius in Provincias missus, & primùm reversus in Urbem ad ludos ab Augusto ibidem datos initio anni Jul. 44. non fuisset Romæ, qui tamen certò perhibetur interfuisse causæ Archelaiianæ.

Ratio hæc ultima congruentiæ limites
non excedit.



CAPUT III.

*Ostenditur Chronologiam Flavii Josephi de
annis Regni Herodiani non esse mendosam, quod
auctores aliqui causantur.*

Dixi aliqua in laudem Flavii Josephi c. IV. sect. II. & quod præfertim in gestis Herodis magni posteritati transcribendis scriptor ille, si quis alius solers fuerit & accuratus. Id verò præprimis contendo, chronologiam ejus annos Herodiani regiminis complexam vitio, & labe carere, id quod scriptores ex RR. non pauci credidère, itque haud obscuri nominis. Cætera, quæ alii in re historica Josepho hebræo crimini vertunt, nil ad scopum faciunt. Esto enim reticuerit aliqua, licet memoriâ digna, idque etiam fide non bona, ut sunt adventus Magorum Jerosolymam, turbatio exinde sacræ urbis, concilium ab Herode indictum, ut seiscitaretur de loco Messæ nascituri, infanticidium, ut is jam natus è medio tolleretur crudeliter imperatum, & crudelius datum executioni tot innocentum fuso sanguine, & si quæ sunt ejusmodi à Josepho in vita & rebus Herodis dissimulata. Quid tamen ista momenti habent ad evincendum, quod Author illè vel fuerit deceptus in Epochâ Regni Herodiani, & annis digerendis, quæ acta Idumæi Regis erant consignanda, vel alios decipere voluerit Christiani nominis odio, aut sine alio præpostero? quid enim mala hac fide, de qua facilè à contemporaneis scriptoribus redargueretur in rem suam lucrari poterat? acta illa Herodiana ætate patrum contigerant, & apud plerosque erant in recenti memoria. Ostendi loca cit, luculentè indicatam à Josepho Epocham Regni Judaici à Senatu Romano Herodi decreti L XIV. antiquit C. 26. cum illud Senatus consultum, ut in Judæa Herodes regnaret, editum dixit Domitio Calvino & Asinio Pollione Coss. anno videlicet Juliano VI. æram verò alteram Regni nimirum adici ab eodem Herode post detrusum Antigonom æmulum ille Hebraicus scriptor c. 28. demonstravit, cum triennio post id factum scripsit anno Sabbatico, temporum caractere certissimo, Coss. vipsanio Agrippa, & L. Canidio Sallo, nempe anno Juliano 9. Utrâque hac Epo-
cha,

cha, ubi anni Regiminis Herodiani occurrunt, jugiter præ oculis habitâ, omnino plana decurret tota circa res gestas Idumæi Regis Chronologia. Mortem itidem Herodis L. XVII. c. 10. Josephus rursus liquidò denotat, cum eum regnâsse dicit, ut Antigonum æmulum sustulit *annis triginta quatuor*, postquam autem à Romanis *Regnum obtinuit triginta septem*. Capite verò ejusdem L. XVII. Flavius refert, Tyrannum cum fato jamjam luctantem ad septuagesimum suæ ætatis annum accessisse.

Propius quid in rem suam affere videntur illi, qui Flavii Chronologiam in annis Herodis haud esse labis immunem evincere volunt, cum dicunt testari Josephum L. XIV. c. 14. Herodi à Patre Antipatro Galilææ gubernationem commissam, *cum esset admodum juvenis, nam 15. non amplius annos habebat*. Ex quo Judæi Scriptoris testimonio, & iis, quæ nuperrimè allata de ætate Herodis ad septuaginta annos producta, ut idem Josephus asserit, contra ejus Chronologiam potenter, ut ipsi quidem autumant, ita arguunt. Herodes, cum à patre Galilææ administrationem suscepit, annos duntaxat 15. erit natus. Quod eodem Flavio referente *per idem tempus* contigisse videtur, quo ipsi Antipæ à Julio Cæsare collata potestas instaurandi muros Jerusalem à Pompejo destructos, seu juxta solertissimi Petavii calculos anno urbis 707. cum itaque tota ætas Herodis asserto Josephi ad LXX. ferè annos sit extendenda additis anno urbis 707. annis 54. vel 55, qui scilicet à decimo quinto ad septuagesimum Herodis vitæ annum sunt elapsi, obtinebitur annus urbis 760. vel 761. morti Herodis assignandus seu Æ. V. annus septimus vel octavus, ante quem tamen pridem obiisse Tyrannum est, & esse debet Chronologis omnibus manifestum.

Etiam ii, qui alias Flavii Chronologiæ favent, illamque ab adversariorum obiectis tuentur hic titubant, & responsis dubiis rem potius implicant, quàm explicent. Sunt qui hic Hebræum scriptorem humani quid passum, & hallucinatum fateantur. Alii locum illum: *nam 15. non amplius annos habebat* tribarum incuria corruptum suspicantur, quippe qui loco 15. debuissent scribere 25. tertii denique relicto annorum quindecim numero invariato errorem legunt in Herodis ætate ad annos 70. extensa, cum solum 60. exarari debuissent. Sed nunquam mihi placuere varia hæc, & minimè expedita ad obiectam Josephæ chronotaxi labem responsio. Si enim in illo loco quoad

annos Herodis est hallucinatio scriptoris Hebræi, magna saltè inge-
ritur suspicio, ne in aliis quoque Chronologiam vitæ, & factorum
Herodis spectantibus bonus dormitârît Homerus. Si Josephus pri-
mò scripsit Herodianæ ætatis annum 25, & amanuenses descripsere
perperam 15, qui mirari potuit, quòd viginti quinque annorum juve-
nis tanta, quæ ab ipso recensentur, in suscepto Galilææ regimine præ-
stiterit. Herodianis actis illustriora dedere multi in pari ætate, &
nil ferè adultior totum suo dominio orientem subegit Alexander
Macedo. Et quo jure viginti & quinque jam annos natus Herodes
nuncupatus à Flavio Judæo *admodum juvenis?* nec Pagii, nec Peta-
vii animadversiones intellectum satiant. Si verò tantum annos sexa-
ginta in vivis egisse dicatur, qua fronte Josephus Tyranni vitam nun-
cupat *longissimam?* Dico ergo & 15. duntaxat annorum fuisse He-
rodem, quando Galilæam procurandam à patre Antipa accepit, & gran-
dævum annorum proximè septuaginta, cum post Christi gloriosos
Natales ipse inglorius, & ob ferinam crudelitatem invisus omnibus,
penèque sui ipsius carnifex factus cessit. Id autem nego, & pernego,
annum fuisse urbis septingentesimum septimum, quando primò Ga-
lilæam à patre administrandam accepit. Unde enim annum istum li-
quidò adversarii deducunt? inde haud evincitur, quòd Josephus asse-
rat, Antipatrum Herodis parentem à Julio Cæsare post devictum Pom-
pejum in Palæstinam delato constitutum esse Procuratorem Judææ. Id
enim munii antecedenter à Pompejo post captam anno urb. sexcentef.
nonages. primo Jerosolymam Antipater obtinuisse potuit, adeoque He-
rodes à patre suo constitui Galilææ Præfectus, longè ante annum ur-
bis 707. quando ipse censebat annos quindecim, urbis verò numera-
batur annus 694. vel 695, ab anno ejusdem urbis 749, quo in nostra,
& Josephina chronotaxi vivis ereptus Herodes, 54. vel 55. annorum
periodo remotus, & Tyranni vitam ad annos 70. protensam demon-
strans. Collatam porrò dignitatem Præsidis Galilææ anno urbis 707.
nulla efficaci ratione suaderi potest. Certè lecto curatè ea de re Jo-
sepho nil colligi valet idoneum ad id evincendum: Quin imò Anti-
patrum Pompeii favore, quem contra Parthos strenuè juvit, Judææ
procuratorem adeptum, luculentus testis est Sulpicius severus Bicu-
ricensis Archiepiscopus, dum L. II. Historiæ sacræ refert, pompejum
captis Jerosolymis anno urb. 691. M. Tullio Cicerone, & Antonio
Nepote Coss. constituisse Antipatrum quemdam Ascalonitem Judæis
pro-

procuratorem, cujus Antipatri filium dicit fuisse Herodem. Imò & ipse Flavius L. XIV. c. 14. Antipatrum hunc Judæorum vocat Gubernatorem, quando necdum à Julio Cæsare dignitatem eam erat consecutus, quod ipsum Auctor Hebræus cap. XV. repetit, Strabonem Cappadocem itidem Historicum adducens, qui Antipatro id muneris tunc attribuat, quando necdum à Julio Cæsare procurator Judææ erat constitutus. Nam istius Antipatro à Cæsare collatæ potestatis mentio primùm fit sub ejusdem cap. XV. finem, ubi antiquit. Judaic. scriptor ita loquitur: *Cæsar oratione Antipatri motus Hyrcanum in Pontificem declaravit, Antipatro Dynastiam, quamcumque ipse optaret obtulit, & procuratorem insuper Judææ declaravit.*

Ponamus autem, quod ego quidem nunquam concessero, ponamus inquam, vel locum Josephi Hebræi quoad annum ætatis Herodis, quando Galilææ fuerat præfectus, scribarum errore corruptum, vel ab ipso Historico per imprudentiam primitus perperam conscriptum, quis tamen annos Regni Herodis vitiatos jure causetur in Josephina chronotaxi, cum & initium utrumque tum decreti à Romano senatu, tum aditi Judæorum Regiminis post detrusum solio Antigoni certum à notatis consulibus habeamus, finem verò ab ætate Herodis longissima, & ad septuages. annum accedente tenearius manifestum? fuerit mea pace procuratoria dignitas Antipatro etiam primò collata à Julio Cæsare, adeoque Herodes jam annos viginti quinque natus Galilæam assumpserit gubernandam urbis anno 707. inconcussum tamen, & si quæ adhuc fides Historica, certum manet, anno Juliano sexto exeunte, seu Coss. Domitio Calvino iterum, & Asinio Pollione, adnitentibus Augusto & Marco Antonio, Romani Senatûs consulto Herodi decretum esse Judææ Regnum, & anno Juliano nono, seu Coss. M. vipsanio Agrippa, & Livio Canidio Galio post devictum eo anno Sabbatico Antigoni Regnum illud aditum ab Herode, hunc verò decessisse anno prioris Epochæ trigef. septimo, posterioris trigef. quarto, seu Juliano quadragesimo secundo; tria etenim hæc verbis disertis errori, vel corruptioni scribarum, aut typosetarum minimè obnoxii testatur Josephus, primum quidem L. XIV. c. 26. alterum c. 29. tertium L. XVII. c. 10.

Q

CA-

CAPUT IV.

*Ostenditur Herodis interitum non in Pascha
Judaorum, ut multis placuit, sed in Novembrem
incidisse, probabilius anni Juliani 42.
quàm 41.*

Præter illa, quæ prioris Sect. c. 4. dicta de morte Herodis, in annum Jul. 41. incurrente, oportet & alia huc facientia afferre, quæ efficacius suadeant, fato Herodis annum hunc 42. potius competere, quàm 41. Ex una siquidem parte Authores nobiscum convenientes in anno mortis Domini, seu Æ. V. 29. uti & Nativitatis uno ab altero annis triginta tribus, & mensibus ternis distante, in diversa tamen abeunt, quoad fatum Herodis, quod aliqui anno Jul. 41. alij 42. alligant, ex altera verò parte tum allata supra, tum, quæ afferri possent alia Flavii Josephi testimonia, licet manifestè probent, necem Regis Idumæi non posse differri ultra annum Julianum 42. de 41. tamen adhuc commodè exponi queunt. Quamvis enim Epocham utramque, & decreti & aditi ab Herode Judaici regni certam teneamus ob consules utrobique ab Hebræo Scriptore signatos, nescimus tamen, an Auctor ille annos completos, vel solum inceptos regiminis ab utraque æra desumptos computet, quando anno trigef. septimo Epochæ prioris & trigef. quarto posterioris Tyrannum fati cessisse memorat. Factus à Josepho fuerit computus sensu priore, si anno Juliano sexto jam ad finem vergenti, vel anno nono circa solstitium æstivum versanti addantur utriusque Epochæ Regiminis anni, Herodis mors consignanda veniet quadrages. secundo anno Juliano. Si verò ponatur supputatio inita sensu posteriore, & quidem ita ut anni Regni ab Epochâ prima fuerint tantum triginta quinque completi, à secunda triginta duo pariter expleti ad annum Julianum 41. fatum Herodis delabatur. Videtur quidem methodus computandi præcedens esse alterâ connaturalior, atque etiam probabilius à Josepho fuisse adhibita, non tamen omnino certa est. Absolutè enim potuit annus primus Regni tribui anno Juliano sexto vel nono, ad.

adhuc usque ad diem postremum Decembris fluenti, ultimus verò Regiminis triginta septem, & triginta quatuor ab una & altera Epòchâ deductus, anno Juliano 41. assignari. In his itaque vulgaribus, atque politicis annos numerandi supputationibus biennii amphibolia se miscet. Præcessit quidem obitum Herodianum character ejusmodi Chronologicus, qui pro alterutro anno Juliano 42. vel 41. litteram infallibiliter dirimere poterat, deliquium videlicet lunæ ea nocte Jerosolymis spectatum, qua jussu Tyranni jam ægrotantis, & cum supremo morbo conflictati, Rabbinii aliquot exusti sunt, seditionis incentores ortæ in limine templi Jerosolymitani ob contractam Aquilam auream, quam Augusto dicatam foribus sacrarum ædium Herodes præfixerat, uti Josephus refert L. XVII. c. 8. sed characterem istum uterque annus iteratò signans ineptam reddit amphiboliæ tollendæ. Subductis namque calculis lunarium Eclipsium pro illo biennio compertum habeo ex Tabellis Hirianis, Plenilunium verum Jerosolymis anno Jul. 41. die 23. Martii media circiter hora post octavam vespertinam commissum esse, centraliter ferè deficiente sidere, adeoque lunaris iste defectus ab initio ad finem in Horizonte Jerosolymitano spectari potuit. Phænomenon æquale alterum exhibuit dies 15. Septembris anno eodem, quando dimidia penè hora ante mediam noctem solymis centrum umbræ terræ meditullium disci lunaris subiit. Anno autem 42. die Martij 13. horâ matutina tertiâ defectio lunaris contigit in sacra urbe integrè conspicua luminari ultra IX. digitos obscurato. Denique hoc ipso anno Septembris die 5. aliud lunæ deliquium accidit mediam sui partem Eclipsatâ, sed illud Hierosolymis invisibile, quippe Plenilunio altera post meridiem hora ibidem celebrato. Notandum autem propter Calendarij Juliani labem præpostera Mystarum intercalatione inductam biduo succidendos ante notatarum Eclipsium dies. In usu siquidem communi, die genuini seu à Julio Cæsare primitus instituti Calendarii vigesimo tertio, tantùm numerabatur ejusdem mensis dies vigesimus primus, & sic de diebus cæterorum lunæ phænomenùm. E quibus facile colligitur astronomicum hunc characterem sinè tempore & specie Eclipsis à Josepho relatum, nil conferre ad litem pro alterutro anno diremptionem. Quòd verò censeam anno Juliano 41. præferendum quadragesimum secundum, sequentia me movent.

10. Herodes ante diem suum extremum inaudita crudelitate in Bethleem & vicinia infantes omnes occidi iussit à bimatu, & infra secundum tempus, quod exquisierat à magis. Matt. II. 16. ut nimirum hac ratione è medio tolleret biennio circiter antè natum Regem Judæorum sub finem scilicet, ut postea videbimus, anni Juliani 40. quare non 41. sed 42. Jul. Cæs. anno Tyrannus vivis ereptus est, 20. Scribit Dio L. LV. accusationem & relegationem Archelai contigisse Coss. M. Æmilio Lepido, & L. Arruntio, videlicet anno Jul. 51. Josephus verò L. XVII. c. 15. refert, Archelaum decimo sui principatus anno delatum fuisse apud Augustum & ab eo Viennam Galliarum missum in exilium. Idem verò Historicus L. 11. Bell. Jud. c. 6. memorat relegatum esse nono ejusdem principatus anno. Ne sibi ipsi in diversis locis Scriptor iste videatur contrarius, oportebit dicere, loco uno scilicet posteriore notatos annos novem completos, altero seu priore decem duntaxat cœptos, vel istos desumptos fuisse à regimine, quod statim adiit mortuo patre, priusquam Romam se conferret, & Dynastiam ab Augusto acciperet, illos verò novem ab obitavore Cæsaris ibidem regendi potestate. Si igitur Herodem vitam functum asseramus anno Jul 42. additis novem completis, vel decem, quorum ultimus necdum exactus, in annum Julianum 51. incidemus. 30. anno 42. Pascha Judæorum incurrit in diem decimam Aprilis, anno autem 43. in trigesimam Martij: cum ergo, ut paulò post dicitur, illico post coortam in Paschate, Herodis mortem insecuto, crudelem seditionem, editamque tumultuantium stragem, Archelaus in urbem se contulerit, menstrui minimum itineris intervallo Jerosolymis distantem, si mortuus Herodes anno 41. filius solum Romam venit circa medium Maii, si verò anno 42. mors illa consignetur, circa initium ejusdem mensis. Jam verò, quia Petavius alias adductus censet, Cajum prima vice in orientem contra Parthos movisse anno Juliano 42. alii verò scriptores expeditionem illam differunt in annum 43, si priore anno Archelai lis cum fratribus, cui Cajus interfuit, ut supra ex Josepho probatum, fuisset ventilata, probabilius est, hunc Romam in longinquas illas orientis plagas jam fuisse digressum, non item si anno posteriore causa Archelai fuit discussa, utpote necdum tam adulto vere: hoc igitur posterius dicitur connaturalius, quam illud prius. 40. Denique allata ex Josepho testimonia de annis Herodiani regiminis à determinato aliquo, eoque indubio tempore

pore melius videntur salvari adstruendo anno 42, quàm 41. Sic L. XIV. c. 7. refertur annum septimum Regni initi ab Herode incidisse in tempus victoriæ Actiacæ, seu omnium Chronologorum consensu in annum Julianum XV. subtrahere annos septem regiminis ab Epochâ secunda derivati, quibus jam post sublatum Antigonom Herodes gubernarat, ab integra illius Regni periodo seu annis 34, restabunt 27, & quidem completi, cum, ut statim probabitur, in Novembri Tyrannus mortuus sit, victoriâ autem Actiaca septembri occurrerit. Annis his 27, adiectis anno Juliano 15, resultat annus Julianus 42. Similiter, si anno sexto Jul. quo Herodi Senatûs Consulto Romano decretum Regnum Judaicum, addas annos triginta sex Regiminis à prima Epochâ computati (exeunte siquidem ejus anni Decembri illud Decretum emanavit, Tyrannus autem in Novembri periit, adeoque anno regni ipsi decreti trigesimo septimo necdum expleto) consequeris annum 42. Et si anno 9. quo circa solstitium æstivum capta Jerosolyma, adjungas triginta tres annos absolutos, vel à quadrimestri inceptos annos regni aditi 34, rursus in annum Jul. 42. incidet.

Videamus jam, qua anni 42. Juliani ætate vivis ereptus sit Herodes. Putarunt cum Deckerio Chronologi multi, itque non ignobiles, quibus & Godefridus Henschenius in Diatriba prælimin. T. 1. Aprilis ad stipulatur, putarunt inquam, id esse factum non multò ante Pascha illud, quo Romam perrexit filius Archelaus ad paternam sibi vindicandam hæreditatem, sed vel obiter legenti Flavium Josephum ea, quæ post Herodis mortem acta sunt, antequam prædictus Archelaus impisso per Azymorum dies in seditiosos integro exercitu, ad mare se contulit, in urbem profecturus, illicò apparebit, non circa Pascha, sed alia anni tempestate fatum Tyranni posteritati esse consignatum. Imò cum ab exustis die 13. Martii anni 42. Jul. qua Lunæ Eclipsis Jerosolymæ visibilis contigit, ut supra dictum, aliquot Rabbini, usque ad Pascha ejus anni 42. die decima Aprilis celebratum L. XVII. Josephus tot & tanta interferat, quæ viginti octo dierum spatio nequam videntur potuisse fieri, eo ipso in anni tempus longius productum mors Herodis necessariò differenda erit. Ita autem c. 10. citati libri Scriptor Judæus loquitur. *Rabbini exustis nonnihil remisit vis morbi, hoc rursus recrudescente vermes è carne scaturiebant, salutis tamen spem in medicorum ope positam habebat, quarum consilio aliis nequidquam adhibitis remediis ad thermas trans*

Jordanem deferrisse est passus. Ibi diu nocturne aquis calidis fovebatur: additum etiam olei balneum, in quo Tyrannus penè extinctus est. Inde Jerichuntem vectus crudeli edicto collectos ex omni Judæa nobiles, hypodromo concludi, ac sese extinguere contingeret, trucidari jubet, daturus Judæis in tot caronum funeribus veros luctus. Posthac reversis ab urbe nunciis non nihil respirare cepit. Tum iterum in deteriora lapsus Antipatrum filium, quem attentati parricidii reum patris potestati Romanus senatus permiserat, occidi jubet quinto ante suum interitum die. Post quem more gentium Archelaus parentem defunctum septem dies privatim lugeat: subin exhibitis populo epulis in publicum prodit, agit cum Judæis, qui facilitate aliqua in Archelao animadversa in dies majora postulare audent, donec tandem instante Paschatis festo excitata est crudelis seditio.

Tot, & tanta in ultimo Herodis morbo ab exustis Rabbinis usque ad paschalem istam secessionem Josephus interserit, ut nulli cordato fieri queat credibile, viginti octo dierum periodo transigi ea omnia potuisse, quot videlicet dies à 13. Martii deliquio Lunari insignita ad decimam Aprilis seu Paschatis festum effluxere. Rationes propius ineamus, ut res evadat liquida. die 13. Martii exustio Rabbiorum. 14. remisit vis morbi, 15. recruduit postliminio. 16. incipiunt scaturire vermes. 17. & 18. minimum, frustra adhibita remedia. 19. translatio ad thermas transjordanicas. 20. 21. 22. Balneatio diurna, ac nocturna. 24. deVectio seu iter Jerichuntinum, 25. edicti crudelis promulgatio. 26. 27. 28. Nobilium captura ex omni Judæa hypodromo conclusorum. 29. Nunciorum Romanorum adventus, & Tyranni idcirco refocillatio. 30. recrudescencia morbi 31. Antipatri cædes. Aprilis 5. Herodis interitus. 12. Exhibitio epularum publica post privatum Archelai luctum. 13. 14. 15. petitio populi immodica ob Archelai detectam facilitatem. 16. 17. Seditio Judæorum. 18, 19, 20. &c. dies Azymorum, cum tamen dies primus, quo azyma comedi cœptum jam decima Aprilis præcesserit. En omnibus ad arctissimos terminos reductis à Lunæ deliquio usque ad tumultus circa Pascha excitatos, dies saltè triginta octo requiruntur, cum tamen illis duobus terminis Eclipses & festi paschalis manifestè plures viginti octo non intercesserint.

Hinc cum stante historica veritate mors Tyranni longius à Paschate anni Jul. quadragesimi secundi debeat submoveri, Emmanuel

Schel-

Schelstrate Tom. 1. fol. 20. ex volumine Jejuniæ Hebræorum infert, necem illam die vigesima quinta Novembris esse signandam. Etenim volumen illud manifestè hoc ipsum indicat C. 9. pag. 45. ita loquens. *Septimo die Mensis Chisleu* (respondebat is dies vigesima quinta Novembris nostri) *festum fit, eò quòd mortuus fuerit Herodes, quoniam odio habuerat Herodes sapientes & in eo die, quo mortuus est Herodes, instituerunt festum diem.* Antiquissimum autem esse hoc volumen jejuniæ inde probat Schelstrate, quia cap. 12. & ultimo ad finem in eo legitur: *Et quis scripsit volumen jejuniæ? socii Rabbi Eliezer, Ben-chaninam, Ben-Ezechia, Ben-Garon. Scripserunt volumen de jejuniæ.* Floruit autem Ben-Garon tempore Ædis secundæ adhuc persistentis, scilicet non multò post fatum Herodis, ut Abbas Bartolocius docet part. 2. Bibliothecæ Rabbiniæ. Hinc nullus jure causari potest, volumen istud jejuniæ fortè novitium esse Judæorum commentum, ut de pluribus aliis compertum est.

Mortuo proin circa finem Novembris anni Juliani 42. Rege Idumæo, utique sufficere tempus pro iis consignandis, quæ antè ex Josepho sunt relata ab Eclipsi nempe Lunari die decima tertia Martii Jerosolymis conspecta, quin opus sit eam necem Tyranni differre usque ad Pascha anni sequentis 43, quod aliquibus Chronologis placuit.

Licet autem in vulgata Josephi editione habeatur, Mathatiam & alios aquilæ aureæ violatores *recens morti traditos fuisse*, (Rabbinos inter vulcano datos Mathatias iste fuit) indeque, ut notat Doctissimus Schelstrate, sequi videatur, modicum temporis inter seditionum combustionem & tumultum asseclarum illorum Doctorum intercessisse, *miror tamen* verba sunt Auctoris prælaudati, *viros eruditos non advertisse, verbum recens desiderari in græco apud Josephum.* Exhibet ille subin textum græcum, eumque ita vertit: *qui confestim ob metum illius* (nimirum Herodis) *cohibiti sunt lectu honorare aquila aurea violatores neci traditos.* Claret porro, Flavium hic non dicere, Mathatiam & socios *recens neci* datos, dum sodales eorum seditionem moliti sunt, sed simpliciter & sine additione illius adverbii, *morti traditos.* Ly autem *confestim* ita oportet intelligere, quòd tunc, quando combusti sunt Rabbinos non potuerint à sociis ob metum Herodis publicè deseri, sed illicò post mortem ejus, quando-cunque hæc fuerit demum subsecuta. Duplex itaque orta est seditio, una vivente Herode à Mathatia, & aliis Rabbinis suscitata, & ob istam

istam die Lunæ deficientis seu 13, Martii anni Juliani 42. in-centores illius, eorūque assecclæ igni sunt traditi. Amici autem flammis con-sumptorum metu liberi post Tyranni obitum adornârunt novam se-ditionem ob socios, tam crudeliter antea in seditione priori, ex deje-cta aquila originem trahente, vivis ereptos. Et ut refert Josephus, isti amicos Herodis ad necem quarebant, ut sapientum suorum inju-stitis funeribus jure merito litarent. Cùm verò Hebræus Historicus seditionem primam recenset, nullam mentionem ingerit Paschatis, bene autem, quando posteriorem tumultum refert: nam L. XVII. c. 10. ita loquitur. *Et Herodes quidem sic defunctus est. Archela-us autem per septem dies juxta patriam legem parentis luctu cele-brato, & in fine luctus funebri epulo multitudini prabito in templum ascendit, tum conscenso suggesto sublimis in aureo solio residens acci-piebat latus gratulatrices voces favoris indices.* Subin, ut nuper dictum, cùm Judæi facilitatem aliquam in Archelao animadverterent, regimine tyrannico patris ejus exasperati, ac præcipuè crudeli suppli-cio Rabbinorum suorum, in dies majora à novo Rege postulare ausi sunt, donec *instante Paschate* anni nimirum Juliani 43. excitata fuerit atrox seditio, in qua tumultuantes per ipsos azymorum dies conglo-bati ad mortem postulabant Herodis amicos in ultionem Doctorum suorum Judæ & Mathatiæ. In hos igitur totum exercitum Archela-us immisit, ac postquam turbam dissipasset, cæsis illorum tribus mil-libus, ad mare descendit, Romamque navigavit, quò paternum sibi regnum confirmari impetraret. Imò ob delationem Archelai à Varo Syriæ Procuratore Romæ factam, eo quòd Augusti injussu, aut pote-estate ab eo nec petita, nec accepta se Regem proclamasset, illuc à Cz-sare fuerat evocatus, quò etiam post Pascha eodem suadente Varone, ut morem Cæsari illicò gereret, conscensa navi se contulit. Ex ha-ctenus dictis ferè, ut Josephi calamus exaraverat, è scriptoris hujus Libro cit. relatis, satis colligitur, Herodem non esse in Paschate mor-tuum, sed multò post, cùm scilicet post dies azymos anni 43. Jul. Archelaus primùm in urbem profectus sit, ibique Augusto, se stiterit. Hic adhibito etiam in consilium Cajo Agrippæ & Juliæ filiæ suæ filio in favorem hominis causam decidit. Si ergo hic Cajus undeunde demum evincatur anno Juliano 43. Româ in Majo abfuisse (Petavius Caji profectionem anno isti tribuit non tamen addito mense, Schel-strate verò illam consignat anni seq. 44. initio) si inquam id probe-tur,

tur, mors in Novembri anni Juliani quadragesimi primi erit reponenda. nam & isto anno occurrere binæ eclipses diebus 23. Martii, & 15. Septembris, ambæ in Horizonte Jerosolymitano, ut suprâ dictum, visibiles.

CAPUT V.

Ostenditur veros Christi Natales in anni Juliani 40. finem incurrisse, adeoque in annum Æ. M. 3995. juxta sectione prima traditam Chronotaxin, seu anno quinto ante vulgarem Christiadam æram à Dionysio Abbate inductam.

SI ea quæ tum sectione præcedenti, tum istius sect. capitibus quatuor, præsertim primo de 33. vitæ annis à Redemptore in carne mortali expletis sibi probè consent, nulla porro de anno Nativitatis Dominicæ superesse potest controversia, aut dubitatio: Ostensum siquidem, annum 29. Æ. V. seu 74. Julianum ad diem decimam octavam Martii à calendis Januariis devolutum, vivifica Salvatoris morte esse decorandum; subtractis inde annis 33. vitæ Christi expletis in annum Jul. 40. incidet, eumque exeuntem, cum ex communissima Chronologorum, & Fidelium universali persuasione, nec non ipsa, ut longè probabilior sententia tenet, Ecclesiæ traditione certum sit, diem nati verbi Divini fuisse vigesimam quintam Decembris Calendarii Jul. Cæs. à Mystis tunc corrupti, & usu recepti, triduique capedine à placitis genuini Calendarii Romani, distantem.

Paschata insuper quatuor transacta à Christo Duce post susceptum Baptisma anno ætatis suæ ferè trigesimo, uti ostensum cap. I. hujus sect. veros Domini Natales anno quadragesimo Jul. esse consignandos evincunt. Detractis siquidem annis penè triginta, uti & triennio cum trimestri circiter, anno Juliano 74. fluenti, ad finem anni 40. devenies.

Feria itidem tertia juxta D. Augustinum in vigesimam quintam Decembris incurrens, cum ejusdem S. Doctoris asserto Epiphania Domini die VI. Januarii celebrari in Ecclesia Christiadam solita

R

in

in ipsum diem Dominicum illapsa sit, ut alibi dictum, hæc inquam fer. III. nullum alium annum, quo orbis Restaurator Bethlehemum incunabulis suis nobilitarit, quam 40. Julianum designat, ut videre est in Tab. cap. 1. sect. anteced. exhibita, ubi littera Dominicalis G. anno illi respondens diei 23. Decembris apponitur, adeoque Feriam III. pro die ejusdem Mensis 25. indicat.

Herodis præterea mors in Novembri anni 42. Jul. obita, & puericidium à bimatu & infra post inquisitum à Magis diligenter tempus stellæ, seu recens orti ex Tribu Jacob sideris, clarè docent, puerum JESUM uno amplius anno ante edictum barbarum Herodis innocentum, bimulorum circiter, imperantis cædem, fuisse orbi datum, anno videlicet 40. exeunte.

Multi Chronologorum cum Antonio Pagio autumant, annum hunc quadragesimum Servatoris Natalibus esse tribuendum ex Quirini, seu ut D. Lucas vocat, Cyrini Syria Præsidis censu ab Augusto, quò totus describerecur orbis, in Palestina quoque institui jussu, variòsque afferunt nummos, atque eorum inscriptiones diversas, liquidò, ut ii Chronographi R.R. censent, ostendentes prædictum censum anno Jul quadragesimo fuisse actum. Verùm cum probatio hæc rei nummaria cognitionem non obviam possit, sed eam limatiorem, quam me destitutum hæctenus fateor, probatione illa abstinco, iis contentus, quæ ex supra dictis facile eruere valent nati Christi annum quadragesimum Julianum, Æ. M. 3995. constituto enim semel Passionis Dominicæ anno, & Christi vitæ annis triginta tribus completis ultra trimestre circiter tum auctoritate, tum ratione efficaciter stabilitis circa annum verorum Natalium mundi Reparatoris neque controversia porrò, neque dubium superesse poterit, quin illi exeunte anno Juliano 40. Æ. M. 3995. contigerint, adeoque quinquennio integro ante æram vulgarem Christi adum. q. e. o.

